

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Obdo/51/2017  
Identifikačné číslo spisu: 8115203145  
Dátum vydania rozhodnutia: 23.10.2018  
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8115203145.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ŠÍRAVAN s.r.o., Herľanská 547, 093 03 Vranov nad Topľou, IČO: 46 565 639, zastúpený: JUDr. Monika Ilčíštinová, advokátka so sídlom kancelárie Herľanská 547, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovaným: 1. rade JUDr. Viera Bodová, so sídlom kancelárie Žižkova 6, 040 01 Košice, konkurzný správca úpadcu SEXTETO s.r.o., Strojárska 2740, 069 01 Snina, IČO: 36 462 012, zastúpená: JUDr. Vladimír Kotus, advokát so sídlom kancelárie Žižkova 6, 040 01 Košice, 2.rade Zeelandia s.r.o., so sídlom Družstevná 44, 044 42 Rozhanovce, IČO: 31 671 918, zastúpená: JUDr. Marián Prievozník, PhD., advokát so sídlom kancelárie Krmanova 1, 040 01 Košice, v konaní o určenie pravosti a výšky pohľadávky, vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 1Cbi/5/2015, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z dňa 03. novembra 2016, č. k. 6CoKR/3/2016-155, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaní 1. rade a 2. rade m a j ú n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 24. februára 2016, č. k. 1Cbi/5/2015-123, žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému v 1. rade na účet právneho zástupcu žalovaného v 1. rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 666,20 eur, a žalovanému v 2. rade na účet právneho zástupcu žalovaného v 2. rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 549,90 eur.

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že pohľadávka žalobcu uplatnená v prihláške do konkurzného konania na majetok úpadcu SEXTETO s.r.o., so sídlom Strojárska 2740, 069 01 Snina, IČO: 36 462 012, u správcu, pod číslom 122, vo výške 406.000,- eur bez príslušenstva je nesporná čo do pravosti a výšky.

3. Okresný súd Prešov uznesením, sp. zn. 1K/24/2014-699 zo dňa 13.10.2014 zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 17.10.2014, vyhlásil konkurz na majetok dlžníka SEXTETO s.r.o., predtým podnikajúceho pod obchodným menom ILaS GROUP s.r.o., so sídlom Strojárska 2740, 069 01 Snina, IČO: 36 462 012.

4. Žalobca v predmetnom konkurznom konaní uplatnil svoju pohľadávku prihláškou tak u správcu, ako aj na súde a k prihláške pripojil aj Notársku zápisnicu č. N 133/2012, NCRnz 16494/2012, NCRIs 16873/2012 a z jej prílohy - Úverovej zmluvy č. 87695-2012, podľa článku IV bodu 4.1. vyplýva, že ŠÍRAVAN s.r.o. bude čerpanie úveru realizovať jednorazovo v sume 406.000,- eur a použije ich na splatenie úverov poskytnutých Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou a.s. („ďalej len SZRB“) spoločnosti ILaS GROUP s.r.o. (teraz SEXTETO s.r.o.), so sídlom Strojárska 2740, 069 01 Snina, IČO: 36 462 012 a to tak, že suma 95.057,97 eura na úver č. 22189, suma 373 716,89 eura na úver č. 9513 a suma 37.225,14 eura na úver č. 53869. Uvedené sumy tak boli zaplatené SZRB ako dlh úpadcu z úverových zmlúv, ktoré úpadca uzavrel so SZRB ,čo znamená, že ŠÍRAVAN s.r.o. zaplatil za úpadcu jeho dlh.

5. Konkurzný správca oznámením zo dňa 02.01.2015, ktoré bolo doručené žalobcovi dňa 08.01.2015, poprel uplatnenú pohľadávku čo do výšky a právneho dôvodu, z dôvodu, že v právnom poriadku Slovenskej republiky neexistuje inštitút prevzatia záväzku a doložená notárska zápisnica neobsahuje záväzok úpadcu voči veriteľovi. Poukázal na to, že Občiansky zákonník upravuje v ust. §531 len prevzatie dlhu, ktoré vyžaduje písomnú zmluvu medzi pôvodným a novým dlžníkom a písomné prístúpenie k záväzku. Pohľadávku žalobcu poprel z rovnakých dôvodov, ako konkurzný správca-žalovaný v 1. rade aj žalovaný 2. rade, veriteľ č. 129; Zeelandia s.r.o., so sídlom Družstevná 44, 044 42 Rozhanovce.

6. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že pohľadávku žalobcu, ktorú si prihlásil do konkurzného konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 1K/24/2014 úpadcu SEXTETO s.r.o., so sídlom Strojárska 2740, 069 01 Snina, IČO: 36 462 012, predtým podnikajúceho pod obchodným menom ILaS GROUP s.r.o., nepovažoval za zistenú, čo do právneho dôvodu a výšky. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu a osvojil si tvrdenia žalovaných, že medzi žalobcom a úpadcom nevznikol žiaden zmluvný vzťah, z ktorého by bolo možné odvodiť uplatnenú pohľadávku. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní žalobca nepredložil súdu žiadnu listinu, ktorá by preukazovala zmluvný vzťah medzi žalobcom a úpadcom v podobe prevzatia dlhu a prístúpenie k záväzku a tým preukázal opodstatnenosť svojich tvrdení.

7. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu, napadnutým rozsudkom zo dňa 03. novembra 2016, č. k. 6CoKR/3/2016-155, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a žalovanému v 2. rade určil, že má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Odvolací súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že suma vo výške 406.000,- eur, ktorú žalobca prihlásil do konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade, predstavovala časť kúpnej ceny v celkovej výške 664.000,- eur, za ktorú žalobca ako kupujúci nadobudol od predávajúceho ILaS REAL s.r.o. obchodný dom ŠÍRAVAN v Michalovciach, pričom výpisy z úverového účtu úpadcu vedené v SZRB preukazujú len skutočnosť, že úpadcovi bol zo strany SZRB poskytnutý úver, avšak nijako nepreukazuje právny vzťah medzi žalobcom a úpadcom. Bolo výlučne na zmluvných stranách kúpnej zmluvy, a to žalobcovi ako kupujúcemu a ILaS REAL s.r.o. ako predávajúcemu, akým spôsobom si dohodnú zaplatenie kúpnej ceny za predmet kúpy, pričom aj odvolací súd v zhode udáva, že žalobca nemohol za sumu 406.000,- eur, ktorá tvorila časť celkovej kúpnej ceny vo výške 664.000,- eur, nadobudnúť súčasne aj nehnuteľnosť a neskôr rovnakú sumu prihlásiť ako pohľadávku voči úpadcovi.

9. Odvolací súd ďalej uviedol, že samotná skutočnosť, že SZRB prestala úpadcu evidovať ako dlžníka, automaticky neznamená, že novým dlžníkom sa za úpadcu mal stať žalobca, keď neexistovala žiadna písomná dohoda o nahradení existujúceho záväzku z úverovej zmluvy medzi SZRB a úpadcom novým

záväzkom medzi úpadcom a žalobcom, na základe ktorého by žalobcovi vznikla pohľadávka, ktorá ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nebola uhradená a preto by si ju mohol žalobca prihlásiť v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu.

10. Odvolací súd poukázal, že pokiaľ by prípadnou dohodou o novácii bol záväzok úpadcu nahradený novým záväzkom, tak jediným dôvodom, ako mohol žalobca legitímne uplatniť svoju pohľadávku v konkurznom konaní, bolo prihlásenie pohľadávky z právneho dôvodu úveru, a nie, ako to urobil žalobca v podanom návrhu z titulu prevzatia záväzku. Prevzatie dlhu spočíva v tom, že do trvajúceho právneho pomeru nastúpi namiesto dlžníka (§ 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tretia osoba, preberateľ, ktorým by mal byť žalobca. Charakter pôvodného záväzku sa nemení. S poukazom na uvedené preto mohol žalobca prihlásiť svoju pohľadávku do konkurzného konania titulom prihlásenia pohľadávky z právneho dôvodu - úveru, a nie z právneho dôvodu - prevzatia záväzku.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu, v súvislosti s posudzovaním skutočností, na ktorých sa prihlásená pohľadávka veriteľa zakladala, t. j. posudzovanie existencie nového záväzku úpadcu zo zmluvy o pôžičke voči veriteľovi, je potrebné uviesť, že žalobca žiaden takýto záväzok v konaní nepreukázal, a ani ho netvrdil. Rovnako neprichádza do úvahy ani novácia záväzku podľa ust. § 570 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť nový záväzok.

12. Odvolací súd sa podrobne zaoberal vzhľadom na obsah odvolania žalobcu privatívnou nováciou, ktorá vyplývajúca z ustanovenia § 570 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu bolo výlučne na predávajúcom, ako sa dohodne s kupujúcim - žalobcom na úhrade kúpnej ceny za predávané nehnuteľnosti, pričom tým, že došlo k zániku záväzku úpadcu voči SZRB a táto prestala úpadcu evidovať ako dlžníka, sa nezaložil nový právny vzťah vo vzťahu medzi úpadcom a žalobcom a neexistuje taký právny vzťah, na základe ktorého by sa tak úpadca stal dlžníkom. Zo žiadnych skutočností nevyplýva žalobcom tvrdený vzťah úpadcu - dlžníka a žalobcu - veriteľa, keď tento vzťah by musel bezpochyby existovať ešte pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu s tým, že samotnú skutočnosť, že žalobca evidoval sumu 406.000,- eur ako pohľadávku voči úpadcovi vo svojom účtovníctve, neznamená, že táto pohľadávka aj reálne existovala, lebo inak by bol úspešný v spore každý účastník, ktorý by si uplatnil pohľadávku vedenú vo svojom účtovníctve bez ohľadu na právny dôvod jej vzniku a bez ohľadu na to, či takáto pohľadávka aj reálne a nielen účtovne existuje. Bolo preto len na predávajúcom, ako si dohodne zaplatenie kúpnej ceny za nehnuteľnosť, obchodný dom ŠÍRAVAN v Michalovciach, pričom bolo viac, ako zrejmé, že predávajúci ILaS REAL s.r.o. mal v čase predaja záväzok voči SZRB, preto časť kúpnej ceny vo výške 406.000,- eur na základe pokynu predávajúceho poskytol žalobca priamo banke a zvyšnú časť kúpnej ceny vo výške 258 000 eur poukázal priamo predávajúcemu ILaS REAL s.r.o., čo však nijako neznamená, že išlo o plnenie za úpadcu, ale išlo o plnenie žalobcu vo vzťahu k predávajúcemu - ILaS REAL s.r.o.

13. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, podal dovolanie žalobca, ktoré odôvodnil poukazom na ust. § 420 písm. f/, § 421 ods. 1 písm. c/ v spojení s ust. § 432 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“). Žalobca v dovolaní žiada, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobe vyhovel, súčasne si uplatnil trovy celého konania.

14. Žalobca označil právne závery odvolacieho súdu, ktorý sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie, za zjavne nesprávne. Podľa názoru žalobcu je aj rozsudok odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnený, neurčitý a vykonanými dôkazmi súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietol, že súd prvej inštancie (ani odvolací) sa v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadali s dôkazmi a tvrdeniami žalobcu. Ide o dôkazy označené ako dôkaz č. 1 až č. 9. Ak by súd vyhodnotil tieto predložené dôkazy žalobcom, nemohol by tvrdiť, že žalobca nepredložil žiadnu listinu, ktorá by preukazovala opodstatnenosť jeho tvrdení.

15. Žalobca je toho názoru, že dostatočne presvedčivo a relevantným dôkazom preukázal opodstatnenosť žaloby a to doloženými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, že úpadca SEXTETO s.r.o. je jeho dlžníkom z dôvodu zaplataenia jeho peňažného záväzku voči SZRB a.s. vo výške 406.000,- eur. Žalobca preto zaevidoval do svojho účtovníctva pohľadávku voči úpadcovi vo výške 406.000,- eur, ktorú mu bol povinný úpadca zaplatiť. Keďže úpadca žalobcovi túto pohľadávku nezaplatil a na majetok úpadcu bol vyhlásený konkurz, prihlásil si žalobca túto pohľadávku do konkurzu. Tým, že žalobca zaplatil dlh úpadcu voči banke, vznikol záväzkový vzťah úpadcu so žalobcom. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalovaného (1), že záväzkový vzťah vznikol medzi úpadcom a predávajúcim ILaS REAL s.r.o. medzi týmito subjektmi žiadny právny vzťah nevznikol, ILaS REAL s.r.o. nezaplatil za úpadcu jeho dlh voči banke. Záväzkový vzťah by vznikol, ak by celá časť kúpnej ceny vo výške 406.000,- eur získaná z poskytnutého úveru pre žalobcu bola poukázaná na účet predávajúceho ILaS REAL s.r.o. a ten by zaplatil banke dlh úpadcu voči banke za úpadcu. To sa však nestalo, dlh úpadcu zaplatil žalobca. Keďže žalobca nezaplatil celú kúpnu cenu za nehnuteľnosť predávajúcemu, ostala predávajúcemu nezaplatená časť kúpnej ceny vo výške 406.000,- eur, ktorú žalobca mal zaplatiť po tom, ako úpadca splatí svoj dlh voči žalobcovi, ktorý za neho zaplatil jeho dlh voči banke. Tým, že žalobca zaplatil za úpadcu jeho dlh voči banke vo výške 406.000,- eur, úpadca prestal byť dlžníkom banky. Avšak úpadca nemohol prestať byť dlžníkom nikoho. Nemohol sa zbaviť svojho dlhu voči banke a zároveň nemať žiadny dlh. Práve naopak, tým, že úpadca prestal byť dlžníkom banky, musel sa stať a stal sa dlžníkom toho, kto za neho dlh zaplatil a to bol žalobca. Žalobca nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti aj pohľadávku voči úpadcovi, pričom vznikol právny vzťah medzi žalobcom a predávajúcim a nie medzi predávajúcim a úpadcom a opačné tvrdenie podľa názoru žalobcu nie je správne. Žalobca dovolacie dôvody podľa ust. § 421 ods. 1 písm. c/ nekonkretizoval.

16. K dovolaniu sa ako prvý vyjadril žalovaný 2.rade, ktorý ho navrhol odmietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania. Podľa žalovaného 2.rade formulované dovolacie dôvody sú v zmysle aktuálnej rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu zmätočné, na ktoré nemožno z prevažnej časti vôbec prihliadať. Poukázal na stanovisko veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedené v uznesení 1VCdo/2/2017 zo dňa 19.04.2017. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Žalobca vo svojom dovolaní neuviedol ani jedno tvrdenie, ktoré by sa týkalo procesného postupu odvolacieho súdu.

17. Podľa vyjadrenie žalovaného 1. rade k podanému dovolaniu, súd prvej inštancie ako aj odvolací súd postupovali procesne správne a neznesli žalobcovi uplatniť si právo na spravodlivý proces. Žalovaný v 1. rade sa pripojil k vyjadreniu žalovaného v 2. rade a žiadal dovolanie žalobcu odmietnuť ako neprípustné, s tým, že si uplatnil trovy dovolacieho konania.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť podľa ust. § 447 písm. c/, f/ C. s. p.

19. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

20. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

21. Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016

zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

22. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

23. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

26. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

27. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

28. Dovolanie v Civilnom sporovom poriadku prešlo zásadnou koncepčnou zmenou. Je koncipované, ako mimoriadny opravný prostriedok sporovej strany. Na základe teoretických úvah, doterajších skúseností súdnej praxe a na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva sa určili dve základné úlohy, ktoré má dovolanie plniť: a/ Náprava najzávažnejších procesných pochybení, t. j. zmätočných rozhodnutí. Zákon nerezignuje na požiadavku individuálnej spravodlivosti, dovolanie však pripúšťa len v prípade závažných procesných pochybení. b/ Riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Dlhodobou je riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry vnímané ako podstatný prvok naplňovania princípu právnej istoty. Naplnením tejto úlohy plní dovolanie aj celospoločenskú úlohu (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1346).

29. Dovolací súd je, v prípade dovolaní podaných za účinnosti Civilného sporového poriadku, povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania. V porovnaní s pôvodnou právnou úpravou (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.), súčasná právna

úprava už neumožňuje súdu prihliadať na vady zmätočnosti ex offio. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1420).

30. Povinnosť podávať kvalifikované, jednoznačné a úplné dovolania, v ktorých sú dovolacie dôvody vymedzené podľa § 420, resp. § 421 ods. 1 C. s. p. a ktoré sú odôvodnené v súlade s ustanovením § 431, resp. § 432 C. s. p., má zabezpečiť povinné právne zastúpenie dovolateľa (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Zákon predpokladá, že advokát je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva z čl. 11 ods. 3 Základných zásad, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený a podľa ktorého advokát ako osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním, ktorý sa verejne hlási k určitej profesii, sa považuje za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou, ako aj z ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je advokát povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. To znamená, že úkony uskutočnené advokátom majú obsahovať všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov.

31. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 26. apríla 2007, sp. zn. 3Cdo/61/2006 (publikovaný v ZSP 3/2007 pod č. 36), podľa ktorého k uplatneniu dovolacieho dôvodu nepostačuje, ak dovolateľ dovolací dôvod označí len ustanovením zákona alebo jeho zákonnou skutkovou podstatou. Z dovolania je zrejmé, z akých dôvodov dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu napáda len vtedy, ak konkretizuje okolnosti, z ktorých vyvodzuje, že ten-ktorý dovolací dôvod je daný. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

32. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodil popri sebe z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 ods. 1. písm. c/ C. s. p. V súvislosti s kumuláciou dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 C. s. p. a podľa ustanovenia § 421 C. s. p., v spore konajúci senát najvyššieho súdu poukazuje na uznesenie Veľkého senátu Najvyššieho súdu zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018, podľa ktorého uznesenia kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p., je prípustná.

33. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje žalobca taký postup súdov, ktorým súd prvej inštancie ako i odvolací sa nevysporiadali s dôkazmi a tvrdeniami žalobcu. Išlo o dôkazy označené dovolateľom ako dôkazy č. 1. až 9 v spise. Napokon napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa dovolateľa ďalej trpí vadou nedostatočného odôvodnenia a nesprávnymi skutkovými zisteniami.

34. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

35. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa

všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

36. Dovolací súd preskúmaním odôvodnenia napadnutého rozhodnutia konštatuje, že odvolací súd sa v rámci preskúmania správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, vysporiadal s odvolacími námietkami, pričom podrobne vysvetlil princíp privatívnej novácie. Odvolací súd uvedeným postupom nevylúčil žalobu z realizácie procesných práv, ktoré mu právny poriadok priznáva. Neodklonil sa od právneho záveru súdu prvej inštancie.

37. K námietke dovolateľa, že dokazovanie bolo podľa jeho názoru odvolacím súdom vykonané nedostatočne, respektíve súd sa nevysporiadal s tvrdeniami a dôkazmi predloženými žalobcom, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

38. Podľa § 185 ods. 1 C. s. p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§191 ods. 1 C. s. p.). Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie vykoná dokazovanie vedúce k objasneniu všetkých potrebných skutočností na zistenie objektívneho skutkového stavu.

39. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (§ 187 ods. 1 a 2 C. s. p.).

40. Podľa § 188 ods. 1 C. s. p., súd vykonáva dôkazy na pojednávaní.

41. Podľa § 378 ods. 1 C. s. p., na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 383 C. s. p., odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

43. Podľa § 384 ods. 1 C. s. p., ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám.

44. Zo súdneho spisu dovolací súd nezistil žiadne porušenie vyššie citovaných zákonných ustanovení C. s. p., súdy procesným postupom neznamenali dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tomto smere dovolací súd poukazuje aj na obsah zápisnice z pojednávania zo dňa 3.2.2016 súdu prvej inštancie, na ktorom strany sporu nemali ďalšie návrhy a doplnenie dokazovania a právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že nie je potrebné ďalšie dokazovanie.

45. Základné právo na súdnu ochranu zohráva v demokratickej spoločnosti natoľko závažnú úlohu, že pri rozhodovaní o podmienkach jeho uplatnenia neprichádza zo strany súdov do úvahy zužujúci výklad a ani také interpretačné postupy pri výklade procesných predpisov, ktorých následkom by mohlo byť jeho neodôvodnené, prípadne svojvoľné obmedzenie alebo odňatie. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvoľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o spore. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

46. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 220 ods. 2 C. s. p.).

47. Dovolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spĺňa náležitosti v zmysle ust. § 220 ods. 2 C. s. p. Odôvodnenie, ktoré spĺňa náležitosti v zmysle ust. § 220 C. s. p. nezakladá dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., len z toho dôvodu, že nie je podľa predstáv strán sporu.

48. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania okrem ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a aj z ustanovenia § 421 ods. 1. písm. c/ C. s. p.

49. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

50. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že vyššie uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 C. s. p. zakladajúcim prípustnosť dovolania tak, že dovolateľ je povinný označiť príslušné zákonné ustanovenie, podľa ktorého dovolateľ vyvodzuje nesprávne právne posúdenie napadnutého rozhodnutia. Z obsahu dovolania je možné domnievať sa, že dovolateľ vyvodzuje svoje dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p., keď namieta, že predmetná právna otázka, riešená v danom konaní, je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V prípade, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení je odvolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p.), je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd v riešenom spore odklonil.

51. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa zároveň ustálila na tom, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky.

52. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

53. Nevyhnutným predpokladom je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť

považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Zároveň musí ísť o otázku, ktorú už riešil dovolací súd, v jeho rozhodnutiach je ale táto otázka riešená rozdielne.

54. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia (k tomu vid' aj rozsudok najvyššieho súdu zo 14. septembra 2017, sp. zn. 3Cdo/87/2017, body 9 - 9.3.).

55. Z uvedeného vyplýva, že z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných názorov, ide teda o otázku, ktorú dovolací súd už riešil, v jej riešení dovolacími senátmi sa však prezentuje nejednotnosť brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho povinnosťou a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, b/ uviesť ako ju riešil, a c/ označením konkrétnych odlišných (aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu z 22. marca 2018, sp. zn. 2ObdoV/16/2017, bod 47).

56. Uvedené znamená, že povinnosťou dovolateľa kvalifikovane zastúpeného advokátom pri vymedzení dovolacieho dôvodu je v prípade dovolania prípustného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť a zároveň ak má byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. c/, musí dovolateľ špecifikovať rozdielnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu s uvedením konkrétnych rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých je právna otázka rozhodujúca pre posudzovanú vec riešená rozdielne. Iba ak sú všetky uvedené kumulatívne podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu.

57. Dovolací súd pritom poukazuje na novú koncepciu dovolania podľa Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorej je podľa aktuálnej právnej úpravy (na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016) povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana sporu a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania, čo súvisí so zvýraznením inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku tým, že odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho je výlučne v dispozícii dovolateľa.

58. V prípade dovolaní podaných za účinnosti Civilného sporového poriadku tak závisí predovšetkým od samotného dovolateľa a od úrovne spísaného dovolania - v zmysle, či obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti - uskutočnenie, resp. neuskutočnenie dovolacieho prieskumu zo strany dovolacieho súdu, keďže absencia zákonom predpísaných náležitostí je sankcionovaná odmietnutím dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

59. Preto za procesnej situácie, kedy dovolateľ v dovolaní na preukázanie svojho tvrdenia, že predmetnú právnu otázku dovolací súd rozhoduje rozdielne, nijako nevymedzil, nekonkretizoval, nič konkrétne neuviedol dovolací súd konštatuje, že dovolateľ takto nevymedzuje nim uvádzaný dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p.

60. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p.

61. So zreteľom na vyššie uvedené nesplnenie požiadaviek na uvedenie dovolacích dôvodov spôsobom podľa § 432 ods. 2 C. s. p., možno uzavrieť, že podané dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, pričom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p. Preto dovolací súd podľa § 447 písm. c/, f/ C. s. p. dovolanie žalobcu odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

62. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému v 1. a 2 rade vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 453 ods. 1 C. s. p. v spojení § 255 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

**Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.